अमरः । ३तद्वति भयानके दुःसहे भीषणे ४भयहेतौ त्रि० "हृदयकुसुमशोषी दारुणो दीर्घशोकः" सा०द०। उज्ज्वल दत्तस्तु दॄ–विदारे इत्यस्यैव णिजन्तस्य रूपमिदमित्याह । ५रौद्रसंज्ञकनक्षत्रगणे ज्यो०। "उपेन्द्र ! वज्रादपि दारुणोऽसि" गीत० दारुणा कण्डुरा रूक्षा केशभूमिः प्रजायते" सुश्रुतः । "वाचा दारुणया क्षिपन्" मनुः । ६विदारके त्रि०। ततः भृशा०अभूततद्भावेऽर्थे क्यङ् दारुणायते "वियोगिहृद्दारुणि दारुणायसे" नैष०७विष्णौ पु० "सुधन्वाखण्डपरशुर्दारुणोद्रविणप्रदः" विष्णुस०। "सन्मार्गविरोधिनां दारुणत्वात् (खण्डकत्वात्) दारुणः" भा० ।

दारुणक पु० सुश्रुतोक्ते क्षुद्ररोगभेदे क्षुद्ररोगशब्दे २३८३पृ० दृश्यम् । "सिरां दारुणके विद्ध्वा स्निग्धस्विन्नस्य मूर्द्धनि" सुश्रु० ।

दारुणा स्त्री "तृतीयाऽक्षयसंज्ञा या दारुणा सा प्रकीर्तिता" इत्युक्ते १तिथिभेदे । २नर्मदाखण्डाधिष्ठातृदेवीभेदे च शब्दार्थचि०।

दारुतीर्थ न० दारुवनभेदरूपे तीर्थभेदे शिवपु०।

दारुनिशा स्त्री दारुप्रधाना निशा हरिद्रा । दारुहरिद्रायाम् रत्नमा० । [हिङ्गुपत्र्याम् राजनि०।

दारुपत्री स्त्री दारुणः देवदारुणः पत्रमिव पत्रमस्याः ङीप्।

दारुपात्र न० दारुणः पात्रम् । काष्ठमये जलाधारादिपात्रे "अलाबुं दारुपात्रञ्च मृण्मयं वैदलं तथा । एतानि यतिपात्राणि मनुः स्वायम्भुवोऽब्रवीत्" मनुः ।

दारुपीता स्त्री दारुणा काष्ठेन पीता । दारुहरिद्रायां राजनि० । [हारा०।

दारुपुत्रिका स्त्री दारुमयी पुत्रिका । काष्ठपुत्तलिकायाम् ।

दारुमुख्याह्वया स्त्री दारुमुख्यमाह्वयते आ+ह्वे–श । गोधायां राजनि० । आ+ह्वे–क । दारुमुख्याह्वाऽप्यत्र शब्दार्थ० । [ओषधिभेदे शब्दार्थचि० ।

दारुमूषा स्त्री दारुप्रधाना मूषा । (दारुमूषीति) ख्याते

दारुयन्त्र दारुमयं यन्त्रम् । काष्ठनिर्मितयन्त्रभेदे "अस्वतन्त्रो हि पुरुषः कार्य्यते दारुयन्त्रवत् । केचिदीश्वरनिर्दिष्टाः केचिदेव यदृच्छया" भा० उ० १५८ अ० ।

दारुवधू स्त्री दारुमयी वधूः वधूप्रतिमा दारुमयी वधूरिव वा । १काष्ठपुत्तलिकायां २काष्ठमयीस्त्रीप्रतिमायाञ्च । "जलबिन्दुमिन्दुमणिदारुवधूम्" माघः । "इन्दुमणिः चन्द्रकान्तशिला सैव दारुवधूस्तन्मयी वधूः स्त्रीप्रतिमा" मल्लि० दारुस्त्रीदारुपुत्रीदारुपुत्तलिकादयोऽप्यत्र ।

दारुवह न०दारु वहति वह–अच् "इको वहेऽपील्यादिभ्यः पा०पील्वा०न पूर्वपददीर्घः । दारुवाहके जलादौ ।

दारुसार पु० दारुषु सारः श्रेष्ठः । चन्दने शब्दार्थचि० ।

दारुसिता स्त्री दारुणि सितेव (दारुचिनीति) ख्यातायां गुडत्वचि । "ज्ञेया दारुसिता स्वाद्वी तिक्ता चानिलपित्तहृत् । सुरभिः शुक्रलावल्यमुखशोषतृषापहा" भावप्र० तद्गुणा उक्ताः। [हरिद्रायाम् रत्नमाला ।

दारुहरिद्रा स्त्री दारुमयी हरिद्रा । स्वनामख्यातायाम्

दारुहस्तक पु० दारुणोहस्त इव "इवे प्रतिकृतौ" पा० कन् । काष्ठमयदर्वीभेदे अमरः ।

दार्घसत्र त्रि० दीर्घसत्रे भवः अण् "देविकाशिंशपेत्या"पा० आद्यच आत् । दीर्घसत्रे भवे ।

दार्ढ्य न० दृढस्य भावः ष्यञ् । दृढत्वे "उत्साहो वाग्मिता दार्ढ्यमापत्क्लेशसहिष्णुता" कामन्दकी० ।

दार्तेय त्रि० दृतौ भवादि ढञ् । १दृतिभवे २तत्रस्थे च ।

दार्दुर पु० दर्दुरः मृत्पात्रभेदस्तदाकारोऽस्त्यस्य प्रज्ञा० ण । १दक्षिणावर्त्तशङ्खभेदे शब्दार्थचि० । दर्दुरस्येदम् अण् । २दर्दुरसम्बन्धिनि त्रि० स्त्रियां ङीप् । "चालितो गुरुपुत्रेण भार्गवोऽङ्गिरसेन वै । प्रविष्टो दार्दुरीं मायामनावृष्टिं चकार ह" हरिवं० ४१६१ अ० । दर्दुरश्चेह राक्षसः तेन दार्दुरी राक्षसी

दार्दुरिक त्रि०दर्दुरः मृत्पात्रभेदः शिल्पमस्य ठञ् । मृत्पात्रभेदकारके (कुमार) कुलाले ।

दार्भ त्रि० दर्भस्येदम् अण् । कुशसम्बन्धिनि ।

दार्भि पुंस्त्री दर्भस्य गोत्रापत्यम् इञ् । दर्भर्षिगोत्रापत्ये आग्रायणे तु तस्मिन् फक् । दर्भायण इत्येव ।

दार्भ्य त्रि० दर्भे भवः कुर्वा० ण्य । दर्भभवे ।

दार्व पु० देशभेदे स च देशः वृ०स० कूर्मविभागे १४ अ० ऐशान्यामुक्तः "ऐशान्यां मेरुकनष्टराज्येत्युपक्रमे ब्रह्मपुरदार्वडामरवनराज्यकिरातचीनकौणिन्दाः" । "कोलिसर्पाः समहिषा दार्वाश्चोलाः सकेरलाः" हरिवं०१४ अ० । ३तत्रस्थे २नदीभेदे च तस्या इदम् नद्यादि०ढक् । दार्वेय तदीयजलादौ त्रि० दार्वेषु भवः बहुवचनार्थे वुञ् । दार्वक दार्वजनपदेषु भवे त्रि०।

दर्वाट न० दारु इव निश्चलतया निरूपणीयविषयनिश्चयार्थमटन्त्यत्र अट–घञर्थे क । १चिन्तागृहे,२मन्त्रगृहे च । हारा० ।